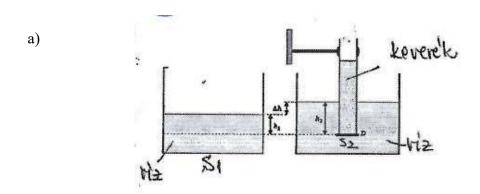
ÖVEGES JÓZSEF Fizikaverseny

III. forduló 2019. április 6. VIII. osztály

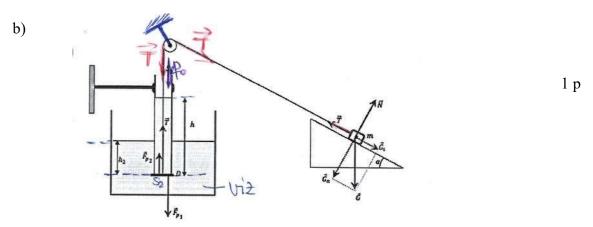
JAVÍTÓKULCS

I. feladat

A tartályban levő vízoszlop szintje meg fog emelkedni, amikor a hengert belehelyezzük. A vízszint emelkedése Δh és ez határozza meg majd a nyomáskülönbséget/nyomásváltozást az edény alján. Az edényben levő víz térfogata $V \rightarrow a h_1$ magasságú oszlopnak megfelelően:

$$S_1h_1 = (S_1 - S_2)h_2$$
 ahol $0.5 p$
 $h_2 = h_1 + \Delta h$ $0.5 p$
 $S_1(h_2 - \Delta h) = (S_1 - S_2)h_2$
 $\Rightarrow \Delta h = (S_2/S_1)h_2$ $0.5 p$
 $\Delta h = 1.2 cm$ $0.5 p$
 $\Delta p = \rho_{viz}g\Delta h$ $0.5 p$
 $\Delta p = 120 \text{ Pa}$ $0.5 p$

Legyen a hengerben levő folyadékkeverék h, p_0 – a külső légköri nyomás. A henger alján levő körlap egyensúlyban kell legyen, hogy a keverék ne folyjon ki a hengerből. ρ_k – keverék sűrűsége.

$$F_{p1} = p_0 S_2 + \rho_k g h S_2$$

$$F_{p1} = p_0 S_2 + \rho_{viz} g h_2 S_2$$

$$egyensúly:$$

$$F_{p1} = F_{p2} + T \qquad T - a \text{ fonalban fellépő feszítőerő, de}$$

$$T = G_t \quad (lejtő), \text{ ahol} \qquad G_t = G \sin \alpha, \quad G = mg \quad G_t = G/2$$

$$\Rightarrow \quad (p_0 + \rho_k g h) S_2 = (p_0 + \rho_{viz} g h_2) S_2 + G_t$$

$$p_0 + \rho_k g h = p_0 + \rho_{viz} g h_2 + G/(2S_2)$$

$$h = \frac{\rho_{viz}}{\rho_k} \cdot h_2 + \frac{G}{2S_2 \cdot \rho_k \cdot g} \qquad \Rightarrow \quad h = \frac{\rho_{viz}}{\rho_k} \cdot h_2 + \frac{m}{2S_2 \cdot \rho_k}$$

$$1 \text{ p}$$

$$/ 4 \text{ p}$$

1) ha
$$V_a = V_{viz}$$

$$\rho_k = \frac{m_k}{V} = \frac{m_1 + m_2}{V} = \frac{\frac{V}{2} \cdot \rho_1 + \frac{V}{2} \cdot \rho_2}{V} = \frac{\rho_1 + \rho_2}{2}$$

$$\rho_k = \frac{\rho_{viz} + \rho_a}{2} = 900 \frac{kg}{m^3} \quad \text{a keverék sűsűrsége}$$

$$h = \frac{80}{9} \cdot 10^{-2} m \qquad 0.5 \text{ p}$$

$$/ 1.5 \text{ p}$$

2) ha
$$m_a = m_{viz}$$

$$\rho_k = \frac{m_k}{V} = \frac{m_a + m_{viz}}{V_a + V_{viz}} = \frac{m_a + m_{viz}}{\frac{m_a}{\rho_a} + \frac{m_{viz}}{\rho_{viz}}}$$

$$\Rightarrow \rho_k = \frac{2m_{viz}}{m_{viz} \cdot \left(\frac{\rho_{viz} + \rho_a}{\rho_{viz} \cdot \rho_a}\right)} \Rightarrow \rho_k = \frac{2\rho_{viz} \cdot \rho_a}{\rho_{viz} + \rho_a}$$

$$1 \text{ p}$$

$$\rho_k = \frac{8000}{9} \frac{kg}{m^3} \qquad h' = 9 \cdot 10^{-2} m$$

$$h' = 9 \text{ cm} \quad \text{a keverék oszlop magassága}$$

$$0.5 \text{ p}$$

$$/ 1.5 \text{ p}$$

II. feladat

1)
a) tömeg:
$$m = Vd$$
  $V = Sl$ $\Rightarrow$ $m = Sld$

$$R = \rho(l/S)$$
  $R = \rho(m/(S^2d))$

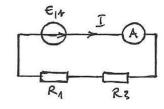
$$ha R_1 = R_2$$
  $\Rightarrow$ $\frac{\rho_1 \cdot m_1}{S_1^2 \cdot d_1} = \frac{\rho_2 \cdot m_2}{S_2^2 \cdot d_2}$ $m_1 = m_2$ $\Rightarrow$ $\frac{\rho_1}{S_1^2 \cdot d_1} = \frac{\rho_2}{S_2^2 \cdot d_2}$

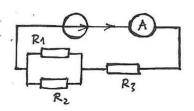
$$\Rightarrow \frac{S_1}{S_2} = \sqrt{\frac{\rho_1 \cdot d_2}{\rho_2 \cdot d_1}}$$
 1 p

b) $\frac{R_1}{R_2} = \frac{\rho_1 \cdot l_1}{\frac{\rho_2 \cdot l_2}{S_2}} = \frac{\rho_1 \cdot S_2}{\rho_2 \cdot S_1}$, de $S = m/(ld)$ $\Rightarrow$ $\frac{R_1}{R_2} = \frac{\rho_1 \cdot m_2}{\frac{l_2 \cdot d_2}{\rho_2 \cdot m_1}}$ $\Rightarrow$ 1 p

/4p

2)

1 p

Kapocsfeszültség:
$$U_k = E - I_r$$

$$U_k = 16 \text{ V}$$

$$R_2 = \rho_{Cu}(1_2/S_2) = \rho_{Cu}(1_1/2S_1) = R_1/2$$

$$\mathbf{R}_1 \parallel \mathbf{R}_2$$

$$R_1 \parallel R_2 \implies R_{12} = (R_1 R_2)/(R_1 + R_2)$$

$$\Rightarrow R_{12} = \frac{\frac{R_1}{2} \cdot R_1}{\frac{R_1}{2} + R_1} = \frac{\frac{R_1^2}{2}}{\frac{3R_1}{2}} = \frac{R_1}{3}$$

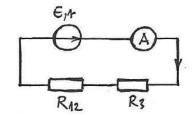
$$R_1 = \rho_{\text{Cu}} \cdot l_1 / S_1 \qquad R_1 = 3,6 \ \Omega$$

$$=\frac{R_1}{3} \qquad \Rightarrow \quad R_{12} = R_1/3$$

1 p

$$\mathbf{R}_1 = \rho_{\mathrm{Cu}} \cdot l_1 / \mathbf{S}_1 \qquad \mathbf{R}_1 =$$

$$\Rightarrow$$
 R₁₂ = 1,2 Ω

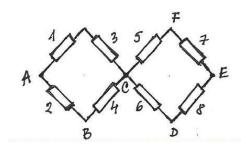

$$I = E/(R_{12} + R_3 + r) \qquad \Rightarrow \qquad$$

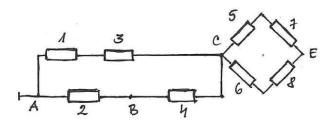
$$R_3 = E/I - (R_{12} + r)$$

$$R_3 = 14.8 \Omega$$

III. feladat

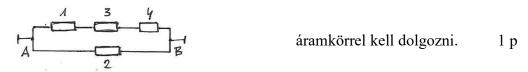

$$R_{AB} = ?$$

0,5 p

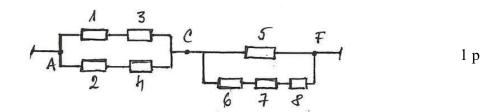
- a CE pontok közötti ellenállások nem működnek, mert nincs potenciálkülönbség az $R_5 - R_7 - R_8 - R_6$ -os kapcsolás végpontján $\Rightarrow$

$$\begin{array}{lll} R_1,\,R_3,\,R_4 & soros & R_{134}=36\;\Omega \\ R_2 \parallel R_{134} & R_{AB}=(R_2R_{134})/(R_2R_{134}) & R_{AB}=9\;\Omega & 1\;p \end{array}$$

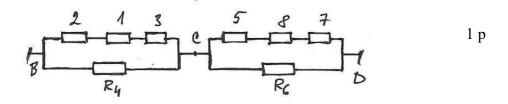
 $R_{AD} = ?$

 $R_{AF} = ?$

$$\begin{array}{l} R_{24} = R_{13} = 24 \; \Omega \\ 1/R_{AB} = 1/R_{13} + 1/R_{24} \quad \Rightarrow \quad R_{AB} = (R_{13}R_{24})/(R_{34} + R_{24}) = 12 \; \Omega \\ R_{6\text{-}8} = R_6 + R_7 + R_8 = 36 \; \Omega \\ R_5 \parallel R_{678} \quad \Rightarrow \quad 1/R_{CF} = 1/R_5 + 1/R_{678} \qquad \qquad R_{CF} = (R_5R_{678})/(R_5 + R_{678}) \\ R_{CF} = 9 \; \Omega \\ R_{AF} = R_{AC} + R_{CF} \quad \Rightarrow \quad R_{AF} = 21 \; \Omega \\ 0,5 \; p \end{array}$$

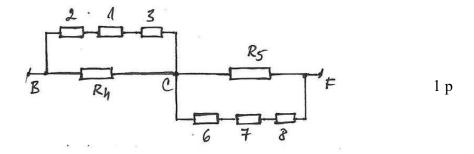
 $R_{BD} = ?$

$$\begin{split} R_{213} &= 36 \ \Omega \\ R_{587} &= 36 \ \Omega \\ R_{BC} &= (R_{213}R_4)/(R_{213} + R_4) \\ R_{CD} &= (R_{587}R_6)/(R_{587} + R_6) \\ R_{BD} &= R_{BC} + R_{CD} \end{split} \qquad \begin{array}{l} R_{BC} &= 9 \ \Omega \\ R_{CD} &= 9 \ \Omega \\ R_{BD} &= 18 \ \Omega \\ \end{array}$$

1 p

 $R_{BF} = ?$

A megoldás hasonló az előbbihez, mert egyenértékű az áramkör R_{BF} = 18 Ω Tehát,

 $R_{AB} = 9 \Omega$,

 $R_{AD} = 21 \Omega$,

 $R_{BD} = 18 \Omega$,

 $R_{BF} = 18 \Omega$,

 $R_{\text{AF}} = 21~\Omega$

$$R_{\rm AB} < R_{\rm BD} = R_{\rm BF} < R_{\rm AD} = R_{\rm AF}$$

 $\begin{array}{cc} 1 \ p \\ & / \ 10 \ p \end{array}$